

Права дитини

Принцип 1. Всі діти, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних та інших поглядів, національного чи соціального походження, статусу власності, народження, мають права, що містяться в Декларації прав дитини 1959 р. та Конвенції про права дитини 1989 р.:

«Ми – діти світу. Хто б не був нашими батьками, де б ми не жили, у що б не вірили, ставтеся до нас як до рівних»

Принцип 2. Дитина повинна перебувати під особливим захистом, їй повинні бути надані всі можливості та умови для фізичного, психічного та соціального розвитку:

“Захищайте нас, щоб ми могли рости гідно і вільно”.

Принцип 3. Діти, що мають фізичні недоліки, розумову відсталість, соціальні негаразди, повинні отримати особливу увагу, навчання, лікування:

“Якщо в нас є проблеми у фізичному чи розумовому плані - ще більше турбуйтеся про нас та враховуйте наші споживи”.

Принцип 4. Діти повинні розвиватися і виховуватися в сім'ї. Суспільство та уряд повинні забезпечити дітей, які не мають батьків, всіма необхідними умовами та підтримкою:

“Дайте нам жити в сім'ї. Якщо сім'я не може про нас турбуватися, візьміть нас до себе”.

Принцип 5. У дитини є право на безоплатну обов'язкову освіту. Дитина також повинна мати можливість відпочивати:

“Вчить нас добру, щоб ми були щасливими і могли прожити життя”.

Принцип 6. Діти завжди мають бути першими серед тих, кому потрібно надати допомогу та підтримку:

“Нехай у важкі часи ми будемо перші, кому ви надаватимете допомогу. Майбутнє світу залежить від нас”.

Принцип 7. Дитина повинна мати право на ім'я і громадянство.

“Нехай у нас буде своє ім'я і земля, що ми можемо назвати своєю”.

Принцип 8. Дитина повинна бути захищена від всіх проявів жорстокості та експлуатації. Використання дитячої праці забороняється:

“Захистить нас від жорстокості та від тих, хто може з нами погано поводитися.”

Принцип 9. Дитина повинна бути захищена від всіх видів дискримінації та виховуватись у дусі взаєморозуміння, терпимості, дружби між людьми, загального братерства:

“Виховуйте нас в умовах терпимості, любові та свободи. Коли ми виростемо, та також будемо пропагандувати світ та розуміння поміж людьми”.

Тобто правами дитини, згідно цих міжнародно-правових документів є наступні:

- 1) право на життя, виживання і вільний розвиток;
- 2) право на ім'я та на набуття громадянства;
- 3) право знати своїх батьків та користуватися батьківською турботою;
- 4) право не розлучатися з батьками наперекір їх бажанням;
- 5) право на возз'єднання з сім'єю, яка знаходиться в іншій державі;
- 6) право залишати країну та повертатися у свою країну;
- 7) право на захист у випадку незаконного перетину та повернення з-за кордону;
- 8) право вільно виражати свої думки з усіх питань;
- 9) право на волю думки, совісті, релігії;
- 10) право на свободу асоціацій та мирних зборів;
- 11) право на повну інформацію, яка сприяє благополуччю дитини;
- 12) право користуватися благами соціального забезпечення;
- 13) право користуватися послугами системи охорони здоров'я;
- 14) право на освіту;
- 15) право на захист від економічної експлуатації;
- 16) право на захист від незаконного зловживання наркотичними засобами та психотропними речовинами, від всіх форм сексуальної експлуатації та сексуальних розбещень.